



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillelmi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Matthi[a]e Ep[isto]la. Exurge[n]s petr[us] i[n] me. frat[rum]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

In festo scti Matthei apli

Ea **B**enedict^o de^o. **L**y. **B**en^o ad totā tri-
mitatē. **b** **E**t pater dñi nři iesu chri-
sti qđ fm ma. mi. suā. **L**y. **z** nō fm meri-
tanra. **c** **R**egene. nos. scz i sacro ba-
ptismi: per quod efficiamur filij dei adopti-
ui. **d** **I**n spem
viuam. i. certam.
e **P**er resurre-
ctionē iesu chri-
sti ex mortuis. p
quā habem^o certu-
tudine future glifi-
cationis: qđ cū esset
hō passibil^{is} sicut et
nos: ad vitā inoz-
talē resurrexit. Et
quā filij adoptiui
habens ius in here-
ditatis picipatio-
ne: ideo subditur:
f **I**n heredita-
tē. **B**or. in futuro
habendā. **g** **I**n
corruptibile. **L**y.
ra. nā hereditas eg-
lestis nunqđ deficit.
h **E**t in conta-
minataz. qđ nihil
immundū recipit.
i **E**t in marce-
scibile. nā ius de-
corē nunqđ minuit.
k **C**ōseruatā i
cel. **B**eda. **N**ō in
plēnti dādam: sed
tpe pñito reddē-
dam. **l** **I**n vo-
bis. i. p illud qđ in
vobis ē: p gratiā et
liberū arbitriū: z p
bona merita vřa.
m **Q**ui custo-
dini in vřute
dei. nō vřstra. vñ:
p **M**is^o dominus cu-
stodierit ciuitatem
n^o **P**er fidez. qđ
facit hoies fortes
ad perseueranduz.

o **I**n salutē. **L**y. cōsequēdā. **p** **P**a-
rati reuelari. et ostendi z dari qđ mō la-
ter. **q** **I**n tpe nouissimo. **L**y. i. in fi-
nali iudicio. **M**ā electi apparebūt gloriosi
in aia z corpe. **r** **I**n quo. i. tpe nouissi-
mo. **s** **E**xulta-
bitis. i. gret nali-
tē. **t** **A**bdicūm
nūc si opoz. pñi-
stati. **L**y. tpaliter
v **I**n varijs tē-
tationib^o. **B**or. tā
interiorib^o quo ad
ipsaz multiplici-
tem. vñ: **D**ulte tri-
bulatōes iustozū.
E: alibi: **P**er mul-
tas tribulationes
opozet nos intrare
in regnū celozū.
r **E**t pbatio
fidei vře multo
pre. sit au. qđ p
ig. p. **L**y. **S**ic au-
rā i fornace piecū
inde nō deteriorat^o
sed purius z meli-
us efficitur: sic zē.
y **I**nueniatur
Borra. id est cedat
z **I**n laudem.
dominuz. **a** **E**t
glām. angelozū.
b **E**t honorez
dei. **c** **I**n reue-
la. ie. chri. dñi nři
scz tpe iudiciū i quo
chri^o māifestabit
gloriam electozū.
e **E**xurgēs
petr^o in
me. fra-
tuoz dñi
xit. **A**n initū illi^o
ep^le scribit sanctus
Lucas in codē ca.
di. qđ post chri^o
in die ascensiois vi-
dētibus discipulis

p. 12. 6. a

In festo sancti Matthei apostoli

Ea **E**corū deserta: et nō sit q̄ inhabitet i ea. **D**oc scribit in ps. in quo p̄dixit dauid p̄gnā sacerdotū / christi mortē / p̄curantū. In p̄gnam em̄ mortis christi: tē plū et ciuitas hierusalē fuerunt combusta

p̄ romāos: et sacerdotēs p̄m interfecti: et p̄m captiua ti. **E**t ep̄atū ei⁹ ac. alter. **H**abebat i ps. in quo dauid p̄dixit p̄gnā iude p̄ditoris q̄ christū vēdidit p̄ncipi b⁹ sacerdotū. Iste em̄ iuda p̄ suspensōnē mortuo / matthias successit ei in aplatu. **E**platu vel ep̄atus dicit: unde ias ep̄i successores sunt apostolorum: vt dicitur in decre.

Et hoc est qd̄ dicit hic: **E**t ep̄atū eius accipiat alter. i. sanctus Mattheus.

Et oportet et / go. ad reintegrandū nūm̄ aplīcū.

Et his viris qui nobis. sūt cōgre. i. oī tpe q̄ intrauit et exiuit inter nos dñs iesus. **L**y. i. qui p̄ experientia nouerūt puerfationē ei⁹ iesu christi. **E**t In-
cipiēs a baptis-
mate iōannis vsq̄
i diē qua assū-
ptus ē a nobis.
Ly. Non em̄ legis-
iē iū docuisse publi-
ce et miracula fecis-
se: nisi postq̄ bapti-
gatus fuit a iōanne.

Et Testem resur-
rectionis eius nobiscū fieri vnū ex

sacerdotū et principū vendentū christū

a eorū deserta: et nō sit q̄ inhabitet i

sapostolatū. s iude s matthias

b ea: et ep̄atum eius accipiat alter.

s discipulis

s Op̄aret ex his viris q̄ nobis

s in fide

cū sunt cōgregati in oī tpe quo

s iesus. s ad manifestandū se et patre suū per

p̄dicationem.

intrauit et exiuit inter nos dñs ie-

s q̄ p̄us latuit hūiliter nullū ostēdēdo miraculū

e sus: i. i. i. a baptis-
mate iōannis vsq̄ ad ascensionē.

vsq̄ in diē q̄ assumpt⁹ ē a nobis

f testē resurrectionis eius nobiscū

s notabilibus s discipulos

fieri vnū ex istis. Et statuerūt du-

s Iste ē barnabas: cui⁹ festiuitas celebrat. in. id⁹

os. Ioseph qui vocat⁹ barsabas: s

Iulij. s a romanis

qui cognominatus est iustus: et

matthiam: et orantes dixerunt: b

s iesu christe

Tu domine qui corda nosti om-

s hominū

nium: ostende quem elegeris ex

s Barnaba et matthia

his duobus vnū accipere locū

s dignitatis erogatione.

ministerij hui⁹ et apostolatus de

s ministerio. s transgressus

quo p̄uaricatus est iudas vt abi-

s in infernum s apostoli

ret in locū suū: et dederūt sortes

s expectantes diuinā voluntatē

eis. Et cecidit fors sup matthiā: i

istis. Et statuerūt duos. t̄q̄ magis
notabiles. **E**t Ioseph qui vocat⁹ est
barsabas: q̄ cognomi. ē iust⁹: et mat-
thiā. **L**y. Licet em̄ istos duos elegissent
notabiliores alijs: t̄n ignorabant qd̄ eorū

est dignior ad apo-
stolatū: p̄pterea
super hoc implo-
uerunt diuinū iud-
ciū. **E**t oran-
tes dixerūt: Tu
dñe q̄ nosti cor-
da oīm: ostende
quem elegeris et
his duob⁹ vnū
accipe locū mi-
nisterij hui⁹ et
apostolatus de
quo p̄uaricatus
est iudas vt abi-
ret i locū suū:
et dederunt sor-

tes eis. **B**eda su-

per Actus aposto-

lorum. Mattheus

ante p̄tecocten or-

dinandus sorte q̄-

fitur: quia nōdum

plenitudo spiritus

sancti i ecclesia dif-

fusa est. **S**eptē au-

tes diaconi postea

nō sorte sed electi-

one apostolorū sūt

ordinati: p̄pter hoc

prohibet rationa-

bilit talis electio:

extra de sor. c. vlt.

non tamē peccauit

rūt apostoli eligen-

do matthiā per sor-

tes: q̄ nōdū erat p̄-

hibitum. **E**t q̄ hoc

fecerunt familiari

cōsilio sp̄s sancti: qd̄ nō est trahendū

ad cōsequentiam.

Et cecidit fors sup matthiā. **L**y.

Iste ioseph fuit cognat⁹ christi: et t̄n sibi

A pposuit matthiā. Per hoc ostēdēs q ad officia ecclēstica nō sūt hoies ex p sangui nitate pmouēdi: Et annumeratus est cum vndecim apostolis.

Postilla

Eieise rē. Sciendū q ista p pberia exponit ad litterā de christo a doctorib⁹ catholi cis: iudei tñ adhuc expectāt futurum: qd nos christiani dicimus esse imple tum in christo iesu: r fm hoc dicit hic **E**ieise dicit do minus: Egre die tur vga de radi ce iesse. **Ly.** i. vir go maria: que dicit tur virga gracilis paupetate r hūilita te: flexibilis piete te b **E**t flos de radice eius asce det. id est christus: q dī flos rōne puri tatis: qm nullū pec catum actuale seu originale habuit i eo locum. vñ: Qui pccā non fecit: nec inuētus ē dolus in ore ei⁹. Et qz pū lit fructum nrē salu tis. Et dicit: ascen det de radi ce iesse: qz pater dauid vo catus fuit isai r ies se: christus autē de scendit de dauid. **c** **E**t reāscet sup eū spūs dñi. **Ly.** qz in baptismo ei⁹ apparuit spūs scūs in specie columbe sup eū: ad designandū plenitudinē oīs grē in eo. **d** **E**t spūs sapiētie. **Ly.** i. dator sa piētie: vel spūs q ē sapiētia. **e** **E**t itel

et annumeratus est euz vndecim ^{scilicet vndecim apostolus.} apostolis.

In festo Annūciatiōis marie virginis. **Esa.** xi. a. in principio.

Egre die tur ^{scilicet virgo maria. s. dauid q fuit filius isai vel iesse} vga d radice iesse: r ^{scilicet christus} flos de radice ei⁹ ascēdet: r rē qe ^{scilicet christus} scet sup euz spūs dñi: spūs sa ^{scilicet ipsa sapiētia. s. i. dator intellectus} pientie et intellectus: spūs consi ^{scilicet qz plenissime in aia christi fuit} lij r fortitudinis: spūs scientie ^{scilicet amor filialis: q vere dicit timor reuerentialis} et pietatis. Et replebit eum spū ^{scilicet timor} timoris domini: non fm visio ^{scilicet fm faciem corporale} nem oculorū iudicabit: neqz fm ^{scilicet reuelationē adulatorū et inuidorū} auditum auris arguet: sed iud ^{scilicet dabit iuxta premia paupibus} cabit in iusticia paupes: et argu ^{scilicet rēpānos r potentes} et in equitate pro mansuetis ter ^{scilicet p dīcabit contra vitia lingua sua: vñ sen tentabit lingua corpali terrenos homines} re: et pcutiet terrā virgā oris sui: m

lectus: spūs consilij r fortitudinis/ spūs scie r pie: r re. su. eū sp. ti. dñi **Ly.** ista oia dona pfectissime fuerūt in aia christi: q fuit pfectissima in oibus donis r charismatib⁹ spūs scī. **f** **E**t ita fm visio

ne oculorū. corpa liū. **g** **E**t iudica bit. qz christ⁹ p sci entia suā cognoscit oia q sunt fuerunt/ vel erunt: quancū cūq sunt occultat: qz homo videt ea que patē: de⁹ autē ituet: cor. **h** **E**t re qz fm auditū au rium arguet. **Ly.** ra. i. non indigebit edoceri de verita te ab aliquo: qz per seipsum cognoscit. vnde: Opus enim **Joā.** 2. a. nō erat vt qd testi moniū phiberet d homine: ipse enim sciebat quid esset i homine. **i** **E**t iudicabit i iusti cia pauperes. s. euangelicos/ iudi cās eos dignitū eg lestib⁹ dignos. vñ de dicit: Bti pau peres spiritu: quo niam ipsorū est re gnum celorum. **k** **E**t arguet in equitate. p man suetis terre. **Ly.** ra. Quod fuit im pletū/ quādo pha riseos arguit pro apostol: quos no tabāt false de tras

gressionē sabbati: scz quando euellēbant spicas manibus/ in dīe sabbati. **l** **E**t percutiet terram. id est homines terre nos. **m** **E**t virgā oris sui. id est do/ ctrina sua/ arguendo eorū peccata.